

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 3 frt — kr.
Hát hóra 2 frt 30 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléséért 7 kr.
kétzeréért 6 kr. többszeréért 5 kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyitlérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttesben levő hirdető-írdák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hit-Intézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A Bars megyei Gazdasági Egyesület.

I.

Mintha az országos gazdasági válság nem volna elég; reánk, barsiakra szakad még a megyei gazdasági egyesület válsága is.

Igen, gazdasági egyesületünk a folyó 1886. évi január 17-én Léván tartott közülésében konstatálta s kijelentette, hogy évi jövedelméből nem bírva a háztartás költségeit fedezni; az alapítványokat kénytelen erre fordítani; a mi nekünk természetesen nem lehet más eredménye, mint ha ezek is elszálltak: becsukhatjuk a gazdasági egyesület boltját, vagy pedig járhatunk benne görög módra vigasztalva magunkat a latin fatum eme szavaival: nulla calamitas sola.

Hát biz ez így van!

De hát úgy kell-e annak lennie?!

Nem kell; nem is szabad!

Hát mit csináljunk?!

Változtassunk a rendszeren.

Az eddig uralkodó rendszer nem volt jó; nem mi mondjuk, hanem bizonyítja a defecit. Ezt a defecitot meg kell mindenképp szüntetni; de ezt csak úgy tehetjük, ha rendszer-változtatást hozunk be.

Ominozus dolog a rendszerváltoztatásról beszélni, mert az országos ügyekben is néhány év előtt a bajok orvoslásának gyógyszerül mindig a rendszerváltoztatást követelték. És ezen követelés annyira ment, annyiszor ismerttetett, hogy végre a közönség eszméit kapott fölé és a követeléseket mind otthagyták a kapu-főnél.

Bizony tartunk fölé, hogy velünk is és javaslatunkkal szinte ez történik.

Hanem hát mindenki ad vires, ad posse cselekszik; hát ez után kell indulnunk nekünk is, miután a válság kitört és azt agyonhallgatni a közügy

érdekében mulasztásnak, bűnnek tartandók.

Tehát ismétljük, hogy rendszer-változás huzhat ki az egyesületi válságból.

De hát, kérde az érdekelt olvasó: miben álljon az a rendszerváltozás?

Alapszabályaink módosításában.

De hisz rövid idő alatt már háromszor változtattuk s mégis a bukás szélére sodortattunk.

Éppen azért, mert a most fennálló szabályok által odáig jutottunk, el kell hagyni az ezek által kimutatott ösvényt s visszatérni azon uthoz, melyet a régi szabályok jelöltek ki és melyekkel husz éven keresztül, minden kormányi segély nélkül élve, egy kis vagyontól is szerzettünk; míg az új szabályok uralkodása alatt a kormányi segély sem tudott megmenteni a felénk tátongó örvénytől.

Na, hiszen ha ez segíthet egyesületi ügyeinkben, az nagyon könnyen megtörténhetik; egyszerűen félretesszük a mostani, s elővesszük a régi alapszabályokat.

De hát tulajdonképpen mi a különbség a két szabály között, hogy az egyik fentartó, a másik emésztő hatással van az egyesületi életre.

A centralizáció és decentralizáció.

De ezekről máskor!

Tüzlőt minden községnek.

A tüzlőt ügyeket lapunk már sokszor és behatóan tárgyalta és minden alkalommal kiemelte ez emberbaráti egyetemes létjogosultságát. De ezen intézmény is egyike azoknak, melyekről sohasem mondhatunk és írhatunk eleget.

Az alábbi közlemény, — melynek lapunk hasábjain szívesen nyitunk tért — midőn egyrészt illusztrálja a tüzesetek alkalmával előforduló zürzavarokat ott, hol

küzdelem a legtöbb esetben nemcsak abban áll, hogy magunkért, de hogy a mások rovására is folytatjuk. — Ezért válik az oly elkeseredetté, ezért fárad el abban test és lélek egyaránt, ezért találták fel a legördögibb eszközöket és módokat az embergyilkolásra s mind e fáradalmak s az általa sürűn okozott fájdalomnak pihentetője az álom, megszüntetője a halál.

Egy agy, a mely életében annyi tervvel rontotta meg az emberiséget, másik, mely szüntelen annak boldogságáért működött, ép úgy pihen a halálban, mint azon hülyéd, ki csak tápláléka megkeresésére fordította minden igyekezetét.

Lényegében ép úgy megmagyarázhatlan az álom, mint a természet bármely titneménye, legyen az látás, vagy tapintat, villanyosság, vagy delezesség.

Alvás álom nélkül, sokkal inkább képzelhető, mint álom alvás nélkül. Az első eset fáradt testnél természetes, a második kimerült agynál valószínű.

A távirat állomásokról szoktak éjszánként ügyelő hivatalnokokat tartani, az éjjel érkezett sürgönyök felvételére és továbbítására. Egy ilyen ügyelővel történt egyszer, hogy észreveszi, hogy bizonyos városból távirat jön. Figyel . . . S a papírszeletekről végnélküli képtelenségeket olvas le. Kérdést intéz, s azt kapja feleletül, hogy ama helyről semminemű táviratot nem küldtek. Természetesen a távirat nem lehetkeztetett másképpen, minthogy a sodronyban egész nap közlekedvén a villany, mindig visszamaradt valamicske, mely éj-

szervezett tüzlőtársaság nincs, másrészt: egy új eszmét pendít meg, melynek keresztülvételéhez csak egy kis jóakarát és csekély pénzáldozat kell az állam és a községek részéről.

Ha valaki a napilapokat bár futólagosan is átszokta tekinteni, lehetetlen, hogy a hol itt, hol ott, majdnem naponként előforduló tüzesetek elszomorítólag, nyomasztólag ne hatnának kedélyére. Hát még jelen lenni ily szerencsétlenségeknél s látni a kétségbeesett anyákat, gyermekeket és hallani jajkiáltásaikat; itt csakugyan hiába a legragyogóbb ékesszólás is a szerencsétlenek vigasztalására.

De nézzük csak, mi történik a tüzzel ott, hol nincs tüzlőtársaság a községnek, amint hogy — fájdalom — nagyon, de nagyon sok helyt nincs is.

A környékbeli szomszédok az első megjeleni a tüzesetknél, kik rendesen a megmenteni való (élelmi szer, ágynemű) kihordásához fognak sürgősen. Meg is felelnek emberbaráti kötelességüknek a körülmenyekhez képest. Ezután érkezik a község távolabbi lakossága vasvilla, kapa, esákány vagy vízfordó edénnyel kezében, miközben előhozatnak a feekendők is; most minden emberi száj a „vizet“ szót kiabálja, a mi ily helyeken a legtöbb esetben a legkevesebb. Valahogyan mégis mozgásba hozatnak a feekendők; pár perc múlva azonban nem hall az ember mást, csak e szót „vizet“ és a szerencsétlenek jajkiáltásait, mert a feekendők kezdik a szolgálatot megtagadni vízhiányában.

Ekkor már az előjáróság megjelent tagjai mind meg annyi tüzlőt-parancsnokként szerepelnek, azonban a mit az egyik jónak vélt megparancsolni, a másik már annak ellenkezőjére buzdítja környezetét. Így aztán a legbuzgóbb emberbarát is vagy semmit, vagy igen keveset tehet a tűz tova terjedésének megakadályozására. Gyakran a sok parancsoló nem összehangzatos intézkedése következtében a tűz nemcsak hogy még inkább éled, hanem tért is nyer s erősbül ugyanarra, hogy kényelmesen

szakára összehalmozódván, képtelenségéig nőtte ki magát. Ime az álom! — — Az ember reggeltől estig ezerféle dologgal foglalkoztatja agyát, ló, fut, tesz, vesz s minden mozzanatából egy szemernyi szinte oda tapad az agyhoz s sokszor olyan füres összeköttetésbe hozza egymással a legellentétebb dolgokat, hogy helyes az önkénytelen jellemzés: bolond álom. Azért szokták mondani: bolond az, ki álmát elbeszéli, még bolondabb, a ki azt meghaligatja. Bár vannak egyének, akik ébren kigondolt eszméiket is elég könnyelműen olyan formán kigondolják, hogy a „bolond álom“ jelzőre teszik azokat érdemessé, — az álom mindig jellemzi az álmodókat ép úgy, mint az álmodozókat.

Hogy az alvás mennyire okvetlen életfeltétele az embernek, legjobban bizonyítja az, hogy egy ázsiai népfajnál a halálbüntetést 5—6 napi álmatlanság alakjában hajtják s hajtották végre.

Minél fáradtabb a test, annál könnyebben áll be az álom, annál mélyebb, annál tovább tart. Ez természetes. A kinek többet s erősebben kell dolgozni, az nagyobb mennyiségű, hosszabb tartamu pihenést is követel. — Az álmatlanság rendesen a dologtalanság következménye.

A mi az alvás külső jelenségeit illeti, az lehetőleg különféle.

A kis gyermek mosolygó álomban. Arca kipirul, ajkai felduzzadnak, pirosak a vértől s alig hallhatólag pihegnek. Álomban megjelenik előttük a szerint, a hogy, hajas baba, mézes-kalács huszár, hintaló, minden

emésztik a lángok azt is, a mi ügyesebb és összhangzóbb intézkedés mellett biztos megmenthető lett volna.

S így van ez képzetesebb tüzlőtársaság nélkül mindenütt, de leginkább falu helyeken.

Nagyon időszerű lenne ma már arról is gondoskodni, hogy minden községben, ha több nem is, legalább egy-két egyén képeztetnék ki, akik annak idején szakszerűen vezetnék a tüzlőt; továbbá felügyelők alá tartoznának a feekendők és viztartó edények, hogy minden perczen hasznavehető legyenek; ugyancsak feladataik közé tartoznának a község különböző pontjain levő kutak vízmennyiségének figyelemmel tartása és esetleges javításokra az előjáróság sürgős felhívása stb.

A kiképeztetés kerületenként 4—6 heti tanfolyammal történne az állam és községek hozzájárulásával. Az állam fődné a tanfolyam-vezetői kiadást, a községek pedig a tanfolyamra kiküldött egyének részére a tanfolyam alatt napidíjt biztosítanának. Tagadhatlan, hogy a népre nézve igen üdvös intézmény lenne s dusan kamatozná vissza a ráfordított csekély költséget.

A tanfolyamon kiképeztek, megismerkedve a tüzlőtársaság nélkülözhetetlen szerelvényekkel, minden alkalmat felhasználnának, hogy a helyi körülményeknek leginkább megfelelő tüzlőt eszközök beszerzését elősegítsék, p. o. jótékonyezelű táncmulatságok, esetleg az előjáróság támogatása mellett adakozások útján is.

Végre a tanfolyamon képeztek közsegükben önkényes tüzlőt is képezhetnének, amennyiben szakszerű utasítások mellett begyakorolnák őket az esetleges tüzesetknél előforduló teendőkre.

D. J.

Néhány szó az iparosok érdekében.

A „Bars“ I. II. és III. számában az ipartársulásra megjelent cikkekre vonatkozólag, a melyekben ugyanis — minthogy Léva város iparosai nem akarnak egyesülni, őket az író egyesülésre buzdítani törekszik, —

elképzelhető boldogságokkal s a kicsi gömbölyű arcon, visszatükröződik mind eme gyönyör, hogy szinte öröm nézni.

A férfi, ember már másképpen alszik. Ha gégecsövénél a horkoló nyílás elég tág, csak a szuszogás hirdeti a teremtés ura pihenését. — De ha szűk, falrengető horkolást hallat, mely a legkülönösebb scála variációkban — elég komikus hatást gyakorol az ilyen dolgok ritka szemlélőjére.

Talleyrand hírneves mondásával szemben azt szokták mondani, hogy a gyermek, bolond és részeg, igazat mondanak, de az alvó is.

Mikor megszűnik az ember uralkodni maga fölött, mikor nem kényszerítheti ajkát hazudni, vonásait csalni, mikor a természet tartja vasmarkában a teremtés urát, a legborzasztóbb teremtést, akkor árulja el érzelmeit önkénytelenül, leplezi le terveit, szándokait, melyekkel oly ritkán szokott használni a társadalomnak.

Vannak esetek, midőn az alvás meg is árthat. Például kelletén túl aludni, főfájást okoz, kimerültséget idéz elő, lustaságot von maga után. Nedves, egészségtelen szobában meghűlést szenvedhet magának az ember nagyon könnyen, de a mitől legjobban óvjuk olvasóinkat, az a lány, sok tollal bélelt ágynemű használásában áll, mely nem csak elpuhulását, de folytonos ingerlését is szerzi a testnek, amire épen az alvásnál nincsen szükség.

Az álmatlanság elűzésére őszintén tanácsolhatjuk a sok járkálást, vagy valami fárasztóbb munkát, mint lehet a tornázás

TÁRCZA.

A z á l o m.

A mi pihenést ad az elfáradtnak, a mi enyhét nyújt az elesüggedtnak, megbékíti az elégedetlent s mi megszünteti a kétségbeesést: az az álom.

Midőn szemünk megnehezülnek, ajkunk bezárul, lélegzetünk hosszabb és mélyebb lesz, lelkünk pihen s testünket átadjuk ama kéjes zsihadásnak, melyben megszűnik az agy működése s az idegek is csak azt érzik eltoppultságukban, mi kellemes: az az álom.

A mi az élet küzdelmeiben elpazarolt erőt visszadja, lecsillapítja az emberben a velejáró szenvedélyes indulatokat, mi kibékíti önmagával s Istenével, mi emberré teszi az embert, mert akarátát, bűnös másnak ártó akarátát semmisíti meg: az az álom.

A halál szelid testvéreinek szokták nevezni s az „élet tündére“ címét érdemelne! — Állítják, hogy minél kevesebbet alszik az ember, annál többet él. Pedig, ki alszik, az boldog. — Nincsenek fájdalmi s érzése csak arra szorítkozik, a mi jó. Azon jótétemények egyike, melylyel megáldotta az isteni gondviselés az embert, — ki ezért ép oly kevésbé tud hálás lenni, mint a többi adományokért.

Küzdelem a létért! Ebben özpontosul az ember működése. Mit akkor Isten, haza, ember! — mikor a létről van szó. S arról mindig van szó. — Sajnos, de e

a mennyiben én iparos társaimnak ez ügyre vonatkozó véleményét is bírom, annál fogva felvilágosításul szükségesnek találok a következőket közzétenni.

Az tagadhatlan, hogy bármely ügynek előmozdítása s létesítése csak egyesülés, az az választott erővel vihető ki, de hogy, az 1884. évi XVII. törvényben oh fájdalom! ez ideig városunkban még semmi sem történt, sőt hova tovább, jobban idegenkednek tőle, annak okai a következők:

A legfőbb ok először is onnét datálódik, hogy az új ipartörvényben csak is a régiek hasonmását látják, — itt-ott kissé kisallangozva. 1883. évben Magyarország összes iparosai — ezek közt Léva város iparosai is — egyszerűen azt kérelmezték, miként a szerkesztendő új ipartörvényben mondassék ki a szakképzettség (qualifikáció) és kényszerársulás, hogy a kontárkodás megszűnjék, a kérvényekben befoglaltatott az is, miként a szakképzettség áll 3—4 évi tanonc idő- és legalább 3 évi vándorlási időből és hogy az illető nagykorú legyen.

Ugy szintén a kényszer társulást is az iparosok nem úgy kérelmezték, hogy az új ipartörvény intézkedése folytán az összes iparosok összeolvadjanak, az az egyesüljenek és az illető új tag ismét — mint a régi törvény fennállásakor csak egyszerűen a hatóságnál jelentkezék és csak amennyit tartozik igazolni, hogy két évig szakképzés műhelyben, vagy gyárban foglalkozott — ha tud valamit jó, ha nem tud az is jó — részére az iparjegy kiadható, tehát csak újból kontárok szaporodása.

Igaz, hogy van az új ipartörvényben valami jó is, szép is, mely a 20 iparbizottsági tag működéséből tűnhetnek ki, de ehhez szükséges legalább egy tanult és az ipariügyhöz értő elnök és jegyző, mint azt a törvény is rendel, hanem ezen hivatalok fizetése, hogy honnét kerülne ki: az nagy kérdés!

De már is átlátták, miként a 20 tagú bizottság működése az egész éven át egy semmi, az egész éven át sem értekezlet, sem gyűlés, egyszerűen semmi intézkedésre nem lettek kiküldve, vagy összehívva a tagok; csak is a múlt év december 30-án lettek felszólítva az összes iparosok az újonnan választandó 20 iparbizottsági tag, — illetve 40 — mert 20 tag Léva rendezett tanácsú város és 20 tag lévai járás részére — leendő választási gyűlésre, a midőn is ez alkalommal többen az iparosok közül kérdést intéztek elnökő Mácsai Lukács kir. tanácsos, polgármester urhoz, — mint az iparhatóság elnökehez — hogy tulajdonképp mire választatunk, ha egész éven át sem gyűlés, sem egyéb elintézendőkre nem lettünk utasítva, csak is a néhány tanonc felszabadulásához. Ezuttal kimondták, miként ipartestületté — az az egybeolvadni soha nem fognak — mert mi ahhoz szegények vagyunk, hogy a szükséges hivatalnokokat fizethessük, a csekély társulati pénzünket az elaggott iparos társaink, vagy ezek özvegye és árvái felségélyezésére üdvösebbnek találjuk, kijelentették végül, miként nekik nem kívánnak többé iparbizottságot, annál kevésbé iparbizottsági tagokká lenni.

is — s a mi legtöbb esetben csallhatatlan hatása s okvetlen mély, egészséges alvást idéz elő, az egy bölcsészeti eseten, természet tudományosan unalmas könyv, vagy egy érzélgős német regény stb. ily félek. — Jó éjt!

Arany Lajos.

C z i k - c z a k.

— Farsangi képek. —

„Zenésző zendül, ide esendül,
Ide csillan a gyémánt, gyöngy selyem.”
Endrődi.

... És az ur születése után ezer-nyolezszáznövelevenhat évvel és hat nappal újból beköszöntött Karnevál hercege öfensége, felvidítandó a búbánatos lelkeket.

Egy láz vonul végig Léván, ennek a vidékén és a világon, láz, mely borzongatóbb, mint a hideglelés, tüzesebb, mint a forró láz, veszedelmesebb a náthánál s melynek neve táncz láz.

Nem ismer türelmet, nem orvost, nem határt. Gyógyszere a muzsika, a csárdás, a pezsgő. (No meg a nőknél a férj.)

Hány százezer szivecske hánykódik az izgatottság lázában farsang elején! Hogy nő a szívuslymérőben a higany! Hogy csökken a papák zsebében a bankók árszója!

Repdesve szájl a lélek a vigalmak gyönyöre elé. Aranyos ábrándok, búbajos álmok, bohó tervek úzik és kergetik egymást.

Hatvankét napos farsang!

— Most vagy soha — mehetek férjhez.

— Most vagy sohasem — megyek tönkre.

Mely kijelentésre azonban elnöklő polgármester úr felszólította a jelenlevőket, miként egy bizottságot állítanak össze, mely a 20—20 iparbizottsági tag névsorát lenne hivatva úgy összeállítani, hogy abban a lehetőleg minden ipar képviselve legyen.

Ezek után fel lett olvasva a múlt évi iparbizottsági tagok névsora — egy két új tag bevételével megtörtént a kiválasztás.

Tehát a fentiekből is kiténik, hogy habár van az új ipartörvényben néhány jó § is, de az alap hiányzik belőle, t. i. a kérvényezett kvalifikáció és a kényszerársulás, de a képzéshez 3—4 évi tanonc idő és legalább 3 évi vándorlási idő volt kitéve, ez a legfőbb tényezője az alapnak, továbbá a kényszerársulás, ennek megfordítva kellett volna történnie és pedig úgy, hogy az illető felveendő tag, ki ha a 3 évre kívándorolt is, első sorban kell, hogy az illető ipartársulatnál jelentkezék s az ipartársulat lett volna jogosítva legalább is véleményezni az illető önálló iparüzésrei képességét, mely vélemény alapján nyerhetne volna az iparhatóságtól az iparjegyet, jelenleg azonban a szakértők egészen mellőzve, sőt kiszorítva vannak, holott őket illetné az ügy elbírálása.

Ha az ipartörvény az iparosokat nem mellőzi, a segéd személyzetre sem lenne annyi panasz, mert azon segéd okvetlen egész más magaviseletű, a ki legalább is 3 évet vándorol, mivel azt a jó tanács, és az élet iskolája tanítja, már azután az ily segéd tud dolgozni, de tud becsületet is, nem úgy, mint a ki itthon egyik mestertől a másikhoz megy egy két hónapra — a legszorgosabb időben — munkába; többet elcsóvál, mint dolgozik s így megszegettja a henyé életet, a mikor dolgozik is egész penitencia a mesternek az oly segéd konokságait eltűnni, mert csak odaszámít, ő neki elég, ha — a két évet szakképzés műhelyben eltölti — majd kap azután az iparhatóságnál iparjegyet, akár tud valamit, akár nem, ő is úr lesz, hanem sajnálatra méltó polgár s többnyire a társadalom salkaja s a törvény tette azzá.

Az egész új ipartörvény — az ő szépségével és jóságával — hasonlít egy ingoványos helyen alap nélkül épült fényes palotához, melynek összeomlása biztos.

Hanem azért még sem kívánjuk a czéhrendszert, habár igaz marad, hogy a czéhek sok jóra való munkást szolgáltatnak a társadalomnak, minden törvény nélkül.

Szivesen haladnak mi is a korrall!

De hát hogyan haladunk, ha a törvény csak sok kontárt vet a nyakunkba s csak ide oda taszigal tanoncokat vizsgálni, hogy itt az ideje, segéd lehessen, de hogyha önálló iparossá akar a segéd lenni, azt már nem bizza reánk.

Hanem ez így van a törvénykönyvben s a törvényt tisztelni, valamint a törvény végrehajtóinak engedelmeskedni polgári kötelességünk. A terhek alatt nyögni türelmesen és csendesen. S hogy nagyon le vagyunk nézve, ennek igaz, hogy magok az iparosok az okai, mert nincs köztük összetartás, holott, ha lett volna köztük összetartás, már régen jobb ipartörvényük lenne.

Sokszor kiáltolnak az újságok az iparpartólásról, hanem a lármát tett nem követi,

Öt, Lolát, a kis Lolát, először viszik bálba. Kebele feszül és a síma, büszke nyakon nagyra nőnek az erek.

— Ó, mily szép leszek én!

Kivágott ruhája hosszú uszályával suhogva terül el körülte, meztelen vállain gyémántok ragyognak, hajába virágot tűz, kezére húsz gombos fehér keztyűt húz.

Érzi, hogy a sokaság nyugtalan kíváncsisága rája nehezül, hallja, hogy a telekkönyvi-adomák sorról-sorra járnak, látja, hogy annak a szeme, a li neki tetszik, rajta függ . . .

És tizenhöz éves szíve nagyot dobban . . .

— Te vagy az egyetlen férfi a világon! A többi nincs, nem volt és nem is lesz soha! . . .

*

És a másik, és Lili?

Anyja sir, apja úgy tesz, mint a férjek legnagyobb része szokott — káromkodik. A mama túlléctálja: göresöket kap; a papa nem tud göresöket kapni, de börtárczája egy százassal könnyebb lesz . . .

A táncz javában folyik. — Az ajkak félig nyitva kéjt lehelnek, a szemekben szenvedélyes tűz ég s a fedetlen vállak alabastronja kacérkodva ad tápot a vágynak . . .

Langyos, buja lég fogja körül az érzékeket. Illat kábit, kebel izgat. Czikkázanak a pillantások, röpködnek a megjegyzések, járja a csárdás a zene hullámzó hangjainál . . .

Csak Lili vár, csak ő marad ülve.

Vig, és az nem igaz, szomorú, és ez igaz. A hol összesúgnak, azt hiszi, hogy őt csufolják, a hol nevetgelnek, azt hiszi, hogy

ez csak mézes madzag az iparosok száján áthúzva, csak holt malaszt, épen úgy, mint a tanonc ipariskolák felállítására régen el volt rendelve, de ez is nálunk Léván — a hol legalább is 200 tanonc van — ki tudja mikor lesz, pedig erre vonatkozólag a „Bars” hasábjában sokszor felajdultak s a mestereket vádolták, hogy nem akarják, hogy tanonczaik iskolába járjanak, ne hogy tudományosabbak legyenek, mint ők, ezen vád az iparosokra nem hárítható, mert azok a mesterek is tanultabb nemzedékekkel könnyebben boldogulnának, hanem az állam még az iskolák terheit is az iparosokra szeretné rádíktálni — pedig van elég nekik — más iskolákra van az államnak, de ipariskolákra nincs se pénze, sem gondja, holott mily könnyű volna Léván, a hol ennyi tanintézet van, — sőt áll. tan. képezde, itt van tanszer, helyiség, tanerő, csak a rendelet hiányzik, az iparosoknak pénzök szintén nincs s rendeletet nem adhatnak ki. — (? Szerk.)

Mindezekből következtetve az iparosok csak mint mostoha gyermekek tekintetnek el államban, de azért haladni kell a korrall nekik is, hát hogy haladjunk!? Ha összetartunk!

És a haladás alapja úgy lenne biztos, ha a 150. § azt mondaná ki, miként az iparosok — az ipar biztos felügyelete alatt álló bizottság előtt vizsgát tegyenek — néhány szakkérdésre megfelelvén, miről is az ipartársulat az illetőnek szakképzettségéről véleményt adna s ezen vélemény alapján lenne az iparjegy kiszolgáltatandó s akkor a panaszok megfogynának s a kontárok is elenyésznének, pedig de sok van már, miről tanuskodik a „Pesti Hírlap” mult 1885. deczemb. 11. számában. „A közérkölesökre” vonatkozó cikke is, hol többek között azt mondja, miként Budapestnek 75 ezer proletárja van. Továbbá, hogy a műveltséget és jellemet a középosztályban is nagyrészt a hiúság helyettesíti. S hozzá a fiatalságban valami durva, embertelen, mondhatnók pimasz tonus kezd lábra kapni.

Sajnos, de való!

Hanem, ezen az odiosus állapotban a sok oldalról megvitattott új ipartörvény nem lesz képes mindaddig javítani, míg — alapja a szakképzettség és kényszerársulás — a fentebb leírt módozat szerint — a törvénybe be nem ékeltetik és néhány § ki nem javítottatik.

S daczára annak, ha mindezek úgy megtörténnék is, mint fentebb leírtam, kényszerülve érzem magamat az iparegyesülésre nézve kimondani azt, miként akkor sem találok célszerűnek, hogy pl. Léván is, vagy más ily városban, a hol több, mint 400 iparos van és ezek is 25 féle ipartűzők, az egészet egy kalap alá vonjuk, mert ezek egybeolvadása egész konfuzió lenne s hogy a kormányzata is jó legyen: teljes lehetetlenség. Igaz, hogy a czéhrendszert alatt sőt ma napság is vannak egy társulatban többféle iparosok, csak hogy ezek többnyire hasonműiek, épen így Léván e szerint 4—5 ipartársulatnak szervezése volna a célhoz vezetőbb.

E tárgyról még sok mindenfélét el lehetne mondani, de elég legyen annyi,

öt nevetik. Az ajka szederjes lesz, az arca halovány, fehérből halovány sárga s az egész terem úgy forog, úgy kavargó előtte, mintha padlója felkészülne a boltozat helyébe

Végig simítja forró homlokát. Két szemöld finom íve éles szögbe hajlik:

— Gyereink mama!

— Látd-látd, minek volt ez a kiadás!

... Lili oda áll a tükör elé. A tükörből egy sápadt, fonnyadt arc verődik vissza, vigyorgó pofájú satyrok ingerkednek vele onnét és-és másnap:

„Egy ujdonatuj bali ruha jutányos áron eladó.”

*

Enni és táncolni, ez most a jelszó!

Ha nagy urak állnak a rendezőség élén, pénzért, ha kicsinyek — tiszteletből megyünk a bálba és tánczolunk.

De hát a „játékonyaság!”

Nos?

Nem elég az, ha a kulturális ezélokra nagylelkűleg eszünk s a nöegylet árvái érdekében jókedvűn tánczolunk?

Mert mit mondanak ezek?

Hálás sohajjal rebegik: „Adja Isten egészségükre az evést, a tánczot.”

*

Miniszter, főispán, ügyvéd, hivatalnok, kereskedő, arszlán, mesterember, boltos legény, jogász, diák és színész mind mulat, mind tánczol. Exellenciás, nagyméltóságú, méltóságos- és nagyságos urnők és urhölgyek, tekintetes és ténasszonyok és kisasszonyok varratnak, varratnak és báloznak. Mindenki mulat, mindenki tánczol és mindenki adósságot csinál.

Csak az újságírók nem rendeznek táncz-

majd ha az alap meg lesz, — a jó alapra azután könnyű lesz építeni.

Sorakozzunk, hogy ezen reánk súlyos s türhetlen bajoktól menekülhessünk, ne sajnáljuk fáradságunkat, kopogtassunk kérvényünkkel ott, a hol kell, saját és az állam javáért az ipariskola érdekében.

Firtusz Mihály
szabó mester.

A fegyelmi választmányának ítélete.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya — az öngyilkossá vált Szászy István megyei főpénztárnok által elkövetett sikkasztások indokából a törvényhatósági bizottság 117/885. számú végzése alapján a törvények s szabályrendeletek értelmében felügyeletre kötelezett s felelősséggel terhelt s állásuktól felüggesztett megyei tisztviselők ügyében — az ítéletet meghozta s az kivonatban a következők szót:

Rudnyánszky Titus, hivatalos állásától időközben lemondott megyei alispán, hivatalával kapcsolatos pénztári felügyelet és ellenőrzés elmulasztásában, a pénzügyelési- és számviteli szabályrendeleteknek figyelmen kívül hagyásában és végre hivatalos közpénzeknek a közpénztáron kívüli szabályellenes kezelésében vétkesnek mondatott ki; s Szászy István volt főpénztárnok által elsikkasztott 44,071 ftt 30 krban, valamint e tőkének 5%-os kamataiban s a netán még felmerülhető hiányok megtérítésében az anyagi felelősség ellene az 1870-ik évi 42. t.-cz. 75. § és 76. §-ai alapján megállapítottatik.

Znamenák Sándor, megyei tisztviselő s pénztári vizsgálatoknál észlelt és felismert felületes eljárás ellen tett felszólamlásainak kellő hatálylyal való érvényesítése elmulasztásában vétkesnek kimondatik és hivatalos állásától történt felüggesztése idejéig visszamaradt tisztí javadalmazásának elvonása mellett, az 1876. VII. t.-cz. 11. §-a pontjához képest első fokú fegyelmi büntetésre, dorgálásra ítéltetik s az elsikkasztott 44,071 ftt 30 kr. megállapított hiánynak megtérítése tekintetében az anyagi felelősség irányában is megállapítottatik.

Bellan Mihály megyei főszámvevő elhalálozván, — ellenében a fegyelmi eljárás megszüntetettik, — mindazonáltal hagyatékára nézve az anyagi felelősség az elsikkasztott pénzek erejéig megállapítottatik.

Andránszky Emil időközben állásáról lemondott alpénztárnok, hivatalával kapcsolatos kötelessége elmulasztásában, sőt annak megszegésében, valamint a pénzügyelési és számviteli szabályzatnak figyelmen kívül hagyásában vétkesnek kimondatik és ellenében az elsikkasztott 44,071 ftt 30 krban megállapított hiány megtérítése tekintetében az anyagi felelőség kimondottatik.

Ruffy Lajos alszámvevő, mint 1882. évi június hó 22-től 1883. deczember hó 31-ig alkalmazott alpénztárnok, az utóbbi állásával kapcsolatos kötelesség teljesítésének elmulasztásában, sőt

vigalmat, ők amúgy is izzadnak, hogy megéljenek s nekik amúgy is elég az — adósságuk.

Roszulegh Tivadar.

Fővárosi tárcza.

Budapest, 1886. jan. 27-én.

Tudom félre dobni kedves Szerkesztő ur levelem, ha politikával kezdeném a „fővárosi tárcza” első sorát. De ne higgye, hogy beleécsajtkozom a keleti kérdésbe, olyan bonyolult az, hogy gróf Andrássy Gyula is csak úgy eviczkélt benne. Kihagyom a honatyák társalgó termének zaját is, a zavart hang kellemetlen a fülnek, azért kiáltott közbe közbe Csanády Sándor bátyánk is a miniszterelnök beszédébe, mert dobhartyjára kezd elveszteni érzékenységét. „Hát a szögze akasztott elvek hol vannak?” kérde az öreg, mire egy álmából akkor ébredt képviselő társa oda szolt neki: „Mi az Sándor — talán csak nem akarsz énekelni?” De hogy — mondja az öreg Csanády mosolyogva — csak egy régi nótá jutott az eszembe (Czifra szűröm szögze van akasztva).

De szólok inkább Carneval hercege megérkezéséről, mely daczára a hosszú farsangnak, elég korán beköszöntött a fővárosi kivilágított termébe. A jogász bál volt az első, habár az idén kissé összecsúszott vitorlakkal nyitotta meg az elite bál sorát, mint a mult évben. Az orvos bál rendezése az egyszer sikeresen kurálta a közönséget s van okunk hinni, hogy nem egy fiatal kis lánynak hozta meg egészségét a főkötő alá. Hosszu menete lesz még ezután Carneval hercegeknek, hol illatos virágot hintenek a magas vendég elé. De ha

annak megszégésében vétkesnek kimondatott; s ellenében az anyagi eléllőség 44,081 frt 30 krban megállapított összeg erejéig kimondatott.

A fegyelmi választmány ítéletileg kimondotta még: hogy a fentebb elítéltek tisztí fizetése a felfüggesztés idejétől elvonatik. — r. l.

Különfélék.

— **A felvidéki magyar közmivelőési egyesület** bars megyei választmánya ma délelőtt 10 órakor a kaszinó helyiségében tartja vándorgyűlését, melyre újból felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **Hymen.** — Konkoly Sándor ügyvéd, a lévai társadalom egyik közkedvelt tagja f. hó 26-án vezette oltárhoz Toldy Zsigmond szántói földbirtokos és bérli kedves leányát, Erzsike kisasszonyt. — Az esketési szertartást Némethy Rudolf nádas esperes végezte emelkedett hangú s gazdag élettapasztalattal fűszerezett egyházi beszéd kíséretében. — Kószoruleányok voltak: Toldy Viktorin, Konkoly Paula és Rudnyánszky Olga kisasszonyok; násznagyok: Konkoly József és Holló Sándor; vőfélyek: ifj. Toldy Zsigmond, ifj. Rudnyánszky Titus és Zach Róbert. — Az öröm és megelégedés napja ragyogjon az ifju pár élete fölött!

— **Kaszinó-estély.** — A lévai társadalom művelt közönségének a kaszinó-estélyek kedves találkozásai szolgálnak. A kaszinó-estélyek felülmúlta életében a IV. ciklus első estélye f. hó 28-án tartott meg, melyen az olvadó loes-poes idő daczára a női közönség is eléggé képviselve volt. — Az estély kiemelkedő részét Dr. Halassy Kálmán szellemes, tartalmas előadása képezte, ki a természettudomány fejlődésének történetét megkapó részletekben idős a kutató szellemek autentikus felsorolása mellett tárta elénk. — A program második számát Könyv a László rokonszenves szavalmánya képezte, ki Mindszenti Gedeonnak „Ó úgy szerettem.“ című költeményét közzétette. — A közönség mindkét közreműködőt elismerésben részesítette, kiknek valóban köszönettel tartozunk az általuk nyújtott gazdag s kellemes élvezetekért. — Az estély vidám zene mellett, kedélyes társalgásban, élénk pohár-csengés között hosszúra nyúlt tovább. Vajha a folytatása, a mely — mint hírlik igen változatos leled — minél előbb bekövetkeznék.

— **Pólya Andor,** solymosi földbirtokos az aranyos-maróthi kerület helyettes erdőtisztjévé nevezetett ki; — mint értesülünk — a tisztí vizsgának letétele után ez állásban magát véglegesíteni óhajta. — Követésre méltó példa! Ifju, életerővel bíró földbirtokosaink lépjenek egyébe, hozzájuk méltó és illő foglalkozás terére is, hogy így több irányban érvényesítsék erejüket!

— **Legényegylet Léván.** Mai számunkban Báthy László segédlelkész városunk

összes iparos-segégeihez meleghangú felhívást intéz, melyben a segégeket jövő vasárnapra a kath. elemi iskolába — legényegylet alakulása céljából — értekezletre hívja össze. A szóp eszme — mint halljuk — az iparos ifjuságtól ered, melynek kérelmére Frank Ferenc k. r. tanár és Báthy László álltak az ügy élére, oly férfiak, kiknek ismert ügybuzgalma biztosítja a sikert. — Melegen üdvözljük az általános óhajtnak megfelelő üdvös mozgalom megindítását s midőn az iparos-segegeket a tömörülésre felhívjuk, az alakítandó egyletet előre is ajánljuk közönségünk szives támogatásába.

— **Majthényi László,** Barsváro egye törvényhatósági bizottságának tagja, roszkosi nagybirtokos, mint értesülünk f. hó 28-án Bécsben elhunyt. — Nyugodjék békében!

— **Kinevezések.** Ruffy Lajos volt megyei alszámvevő közigazgatási iktatóvá, — Szabó Kálmán gyámi könyvvezető I-od alszámvevővé, Sássó Gyula II-od alszámvevő alpnézárnokká, Gódor Gyula helyettes alpnézárnok gyámi könyvvezetővé, Szilányi Miksa közigazgatási iktató II-od alszámvevővé nevezetett ki. — Üdvözljük az ifju, pezsgő munkaerőket új állásaikban!

— **Peres Sándor,** lapunk munkatársa, a nevelésügy terén is szép elismerést kivívott pedagógiai író, „Szeretet“ címen egy tartalmas művel gazdagítja a magyar irodalmat. Előfizetést hirdet a műre, melyben a szerző így szól: „Egy lapot szakíték ki a pedagógiából; a szeretet lapját s ezt teszem önállóvá, mert minél többre, minél mélyebbre hatoltam tapasztalataim s elmékedéseim folyamán, annál tisztább és erősebb meggyőződésemmé vált a nevelés ezen legfőbb parancsa: szeretettel szeretetre nevelj! és hogy mi e parancsot tartjuk meg legkevésbé! Elő, tetiben élő szeretet nélkül nincs „ember“, mert nincs semmi szép, igaz, jó, magasztos, nincs erény, nincs megelégedés, nincsen boldogság és nem lehet tökélyesedés; ha azt mellőzzük, elhanyagoljuk: hogyan nevelhetünk „embert?“ — E meggyőződés, e gondolatok ösztönöztek, hogy írjak a szeretetről, mint a nevelés legkiválóbb tényezőjéről és feladatáról.“ — A mű tartalma: I. Bevezetés. II. Mi a szeretet? III. A szeretet nyilvánulása. IV. A szeretet fajai, rokoni. V. A szeretet okai. VI. A szeretet a nevelésben. VII. A szeretet nevelése. Apólas. VIII. Szoktatás és oktatás. IX. A család. X. A társadalom. XI. Az iskola, család és társadalom. 1. Az élet szeretete. 2. Az én szeretete. 3. A más szeretete. 4. A szülők, testvérek, barátok szeretete. 5. A szerelem. 6. A honszeretet. 7. A nevelés a tanítványok szeretete. 8. A munkaszeretet. 9. A szép, igaz és jó szeretete. 10. Isten szeretete. 11. A kötelesség szeretete. XII. Az iskola. — A mű 7 nyomtatott ivre terjed; egy fűzött példány előfizetési ára 90 kr., mely összeg a szerző, Peres Sándor állami tkép. gyakoriskolai tanítóhoz Losoncra czimzendő. — Nagyon melegen ajánljuk a szülők s a nevelészet iránt érdeklődők szives figyelmébe.

— **Vécsey János** budapesti polgár 340000, frtí erő vagyonát lelelczházra hagyományozta. A lelelczházba vallás-

különbőség nélkül vétetnek fel az árvák; az örökhagyó azonban kikötötte: hogy minden gyermek a rom. kath. vallásban neveltessék s az év elején felvett első fiu gyermek Vécsey Jánosnak, az első leány pedig Szathmáry Borbálának (Vécsey neje után) neveltessék.

— **A helysegevek magyarosítása** érdekében megalakult bizottság Rimely Károly lekéri apát elnöklete alatt e hó 24-én gyűlést tartott, mely gyűlésen egyhangúlag elfogadtattott ama javaslat, miszerint a bizottság csakis azon falvak neveinek magyarosítását tűzi ki feladatául, melyek történeti alapon vissza magyarosíthatók. Elfogadtattott továbbá még ama indítvány, hogy a történeti alapon való visszamagyarosítás ügyében a bizottság egyes szakférfiakhoz forduland információ végett.

— **Posta-kuriozum.** Nálunk is tömerek sok a panasz a posta lassú és rendetlen közlekedése miatt, de az alábbi eset felülmúl minden képzelhetőt. — 1880-ik év jul. 20-án egy levelet adtak föl Frankfurtban, a mely Braziliába San-Domingóba szolt. A levél öt évi kőborlas után felbontatlanul e hó 12-én visszajött Frankfurtba, mint kézbesíthetlen.

— **Reform.** Budapestről írják: A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a gimnáziumba jövő zsidó tanulók oda utasíttatnak, hogy ezentul szombat napján is az iskolai közös irás és rajzleckeiben tényleg részt venni tartoznak. Ezen kötelezettség alól felmentés és pedig a miniszterhezli folyamodás útján, csakis a rabbik fiainak és olyanoknak, kik a rabbik pályájára lépni szándékoznak, helyeztetik kilitásba.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövő hétre: nappal derős, éjjel boros, közben ködös, enyhe időt várhatni. — **Székesfehérvár** közgyűlése elfogadta az ottani „Szabadság“ indítványát s a hercegprímás szülőházát emléktáblával jelölteti meg, egy utcát pedig a jubiláló főpapról nevez el. — **A szilágysági petróleum-források** szorgosan kutatók, eddig 157 méternyi mélységre hatoltak már s átlátszó petróleumra akadnak. — **Az eddigi költség** 180,000 frtra rug. — **Rumélia lakossága** nevében, Sándor fejedelemnek diszkardot szándékoznak adni. — **A magyar boro** újabban ismét nagyon keresettek kezdének lenni s főleg Svájcba és déli Franciaországba szállítanak sokat.

— **Győr város** tanácsa elutasította egy német színigazgató azon kérvényét, hogy a városban német előadásokat tarthasson. — **A vörös kereszt** egylet összesen 6745 frt 41 kr gyűjtött a balkáni sebesültek javára. — **Ritka fa.** Pestmegyében Péteri község évek óta mindig tulizetésben van adójával.

— **Cataniában,** Cagliariban és Palermóban egy hamis pénzter bándának harmincz tagját fogták el. Cataniában elkobozták a pénzsajtót és tíz milliónyi hamis pénzjegyet.

— **Bécsben** a Ringszínház helyére épített császári alapítványi házat e hó 26-án avatták fel. Az ünnepélyen jelen volt a király, a trónörökös, a főhercegek, miniszterek stb. Az épület összes költségeit az uralkodó fedezte. — **A királyi főlovászmester,** Thurn-Taxis Imre herceg hírszerint lemond állásáról s utódjául többek között Hunyady Kálmán grófot is emlegetik. — **Az ípoly szabályozása** érdekében értekezletet tartottak az ípolyághí földbirtokosok s 288,524 frtban állapították meg a folyómeder mélyítésére szükséges költségeket.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhány. —

Menyasszonyi tiz kérdés. 1. Menyasszonyodnak személyét, vagy hozományát szeretted-e? 2. Birs-e annyi lelkierővel, hogy meggyőződésedet az asszony kérelmei ellen fentartod, vagy hogy ne éreztesd feleségeddel, ha valahol megbosztanának? — 3. Tudsz-e türellemmel várakozni az ebédre? — 4. Tudsz-e dolgozni gyermekszülés mellett? — 5. Vigkedélyű tudsz-e nappal lenni, ha éjjel nem aludtál? — 6. Birs-e szakítani vig czimboráiddal? — 7. Beéred-e azzal, ha tied az utolsó előtti szó? — 8. Megtudod-e állani minden morgás nélkül a nagy mosás és tisztogatás napjait s nem fogsz-e dümmögni, ha a leves el lesz sóva. — 9. El tudod-e szívelni az ellemondást, ha tudod, hogy neked van igazad? — 10. Karjaidra veszel-e a síró gyermeket?

A csodagyerekek. Csinos kis leánykája van, mondhatom, szol X. úr Y-nak. „Oh, igen jó gyermek hozzá még csodagyermek, mond az apon.“ Hogyan? „Már kilencz éves s még nem tud zongorázni.“

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Felhívás Léva város iparos segégeihez!

A történelem tanúsága szerint a népek életében századról századra egyes uralkodó, gyakorlati eszmék kerültek felszínre, mely eszmék mintegy kormányozták a népeket és a korra gyakorolt hatalmuknál fogva eltiporták azokat, kik elég tapintatlanok voltak ezen irányadó gyakorlati eszméknek ellenállani. — Ily körülmények között csak azon nemzetek tarthattak jogot a megélhetéshez, melyek felismerve a kor jelszavát, cselekedeteiket, munkásságukat ahöz alkalmazták.

Es van-e ember, ki a mai korba bepillantva és e bepillantás által szerzett

tapasztalatokon gondolkodva, rögtön fel ne ismerné a mai kor jelszavát? E szó hangzik ma mindenfelé: ipar. — Ha tehát azt akarjuk, hogy szeretett hazánk a többi művelt népektől nem csak elnem maradni, őket nem csak követni, de velük versenyt haladni képes legyen, fő gondunkat az ipar terére kell irányozni. — Ez az oka, miért hangoztatják ma mindenfelé az iparnak nemzet-fentartó erejét; ez az oka, miért „minden iparos a nemzet gazdája egyszersmind, mert feldolgozván a honi terményt, hazájának takarítja meg ama filléretet, melyek idegen árukért külföldre vándorolnának.“

De hogy az iparosok fennebb említett nemes céljukat elérhessék, rendeltetésüket betölthessék, kettő az, mire kiválólag szükségük van és ez az erkölcsi erő és az iparosnak üzleti ügyessége, — A mi tunya eltiportatik, a mi pedig erős, a szorgalom és jobb képzettség tisztos fegyvereivel átküzdi magát.

A hangyaszombikon szagos kukukkú nő; Szorgalmasan népen az áldás feltűnő... írja a költő.

Es ezért az iparoság megmentésére és emelésére vanatkozolag a fődolog: az iparos ifjuság erkölcsi megóvása és megmentése egybekötve a szükséges továbbképzéssel. Az iparos legényt a romlástól megóvni s üzleti ügyességre serkenteni férfias jellemviselkedésre kell alkalmas esz-közökkel emelni: ez a jövőnek derék családgyájként, jeles mestereket és tisztos polgárokat ad.

Ez volt célja a boldog emlékü Kolpingnak, midőn első kath. legényegyletét megalakította. Jelszava volt: „Religio és munka aranyföldje az iparosnak.“ Hogy törekvése gyakorlati hasznú volt, bizonyítja ama tény, hogy az általa 1845-ben létesített legényegylet mintájára 20 év mulva nem kevesebb mint 420 ilyen egylet alakult, mely egyleteknek tagjai meghaladták számban a 60,000, ide nem számítva azon tagokat, kik 20 év leforgása alatt mesteri rangra emelkedtek s kiknek száma megközelíti a 100,000. — E számok újabb 20 év leforgása alatt nagytízszárazalékot bizonyára megkétszereződtek.

Követésre talált e nemes törekvés hazánkban is, úgy hogy alig van e szép hazának nagyobb számú iparost számláló jelentékenyebb városa, hol hasonlírtanyu egylet ne léteznék. Ez indította bizonyára városunk komolyan gondolkodó iparos segégeit arra, hogy hasonló egylet létesítsenek. Helyesen! Rajta édes szülővárosom lelkes ifjusága! állítsunk a boldog emlékü Kolping kath. legényegyletének mintájára hasonlót, honnét kizárva minden politika és vallási vitatkozását, — szorgáljon ez egylet oly helyül, a hol a fiatal iparos legény pihenési idejét veszély nélkül, vidáman, felüldítéssel, nemesen, tanulva és hozzá léson töltse el.

Felhívom városunk iparos segégeit kor és vallás különbség nélkül, gyűljenek össze jövő február hó 7-én a délelőtti isteni tisztelet után az elemi iskolába egy szervezendő kath. legényegylet érdekében, megjegyezve, hogy a szervezendő egylet címe nem akarja az egyletet felekezeti társulattá tenni, hanem tekintve azt, hogy az ország csaknem összes egyletei hason jellegűek, melyek egymással szoros összeköttetésben állanak, célja e czímmel első sorban az, hogy az iparos legények vándorlásaik, nagyobb városokba menetelük alkalmával a hasonlírtanyu egyletek részéről tanácsos, támogatással, ajánlással láttassanak el.

En hiszem, közel van az idő, midőn úgy az egyházi mint a világi vagyonosabb osztály is hódolni fog a felebaráti szeretet parancsának, és a vívőegylet, dalegylet, lövészegylet, tüzoltóegylet s más ilyenmü dolgok iránti nemes érdeklődés mellett talán az oly igen fontos legényegylettől sem fogja megvonni anyagi támogatását.

Isten éltesse és áldja a tisztos ipart!

Báthy László.

Köszönet nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház“ javára tek. Könyv a József lévai rendőrkapitány urtól 2 frtot vettünk; mely összeg Mezőny Antal és Gápel Lajos iparos segédek elmarasztalásából lön behajtva.

Fogadja az árvák sorsát szíven viselő derék tisztviselő úr szives adományáért hálás köszönetünket.

Léva 1886. jan. 30.

A „Stefánia-árvaház“ bizottsága.

Szerkesztői-üzenetek.

L. L-nak. Egy nappal korábban kérjük.
M. S-nak. Köszönettel vettük, sőt keritünk reá

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Könyv a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 30 kr — 7 frt — kr. Kétszeres 5 frt 30 kr — 5 frt 80 kr. Rozs: 5 frt 80 kr — 6 frt — kr. Arpa: 6 frt 40 kr — 6 frt 80 kr. Zab: 5 frt 70 kr — 6 frt — kr. Kukorica: 4 frt 80 kr 5 frt — kr. Bab: 7 frt 60 kr — 8 frt — kr. Lenese: 6 frt 90 kr — 7 frt 80 kr. — Köles: — frt. — kr.

majd elhangzik a ropogós talp alá való, ha a farsangot behavvazza a szerda, hány bálkisasszony fog hullatni könnyet kelyhe ismét lehullt szirmaért, míg ott, hol az ifju mint menyasszonyt öleli keblére táncosnőjét, ott fedved a lehullt levél, együtt érezve szeretnek s növelik azt a fát, melyet szerelmük alkotott, hogy alatta megpihenjenek.

De míg az ifjuság zöme a báli termeket tölti be, a művészet kedvelőket is éri meglepetés. Mult pénteken volt premierje a nemzeti színháznak, mely alkalommal Beniczkyne Bajza Lenke „Rhea grófnő“ színműve került először színre. Hogy a mű hosszú bírálatába ne boesájtkozzam, röviden csak annyit jegyzek meg, hogy a kedves tollú regényírónő sok taptással halmozta el a házat egészen megtöltő közönség — de fájdalom e tapsokból kevés jutott a színműírónak. Az a rutin s a szép nyelvvezet, mely a regényírónő alaki leírásában rejlik, hiányzik színműveből s a legdrámaibb pozíciókon könnyen tova siklik, mint a könnyű hajó a Korall szigeteken.

A népszínház szintén meglepte a közönséget egy „Összedült kastélylyal,“ mely az ördög piluláinak miniatúr kiadása. Evva úr azt hitte, hogy miután a pilulák jól hajtottak, talán az „összedült kastélyból,“ majd egy újat épít a sugár-uton. Keserű családás, mert az oly gyöngye darabot csak kis közönség nézi végig, mely sem mesével, sem zenével, de még csak a gépész gépjével sem dicsekedhetik. És ez jó van így, legalább közönségünk maga fogja kívánni a fantasztikus operettek helyett a népszínművet, mely a magyar irodalom sajátját s mondhatjuk remekét képezi. Maga a közönség fog vágyódni egy életkép látása után a népeletről, de tunika nélkül, mert Gerő

Károly „Tunikás lányait nem akarja elismerni a nép gyermekének, különösen, ha Blaháné nem alázná meg magát annyira, hogy tunikát vegyen magára.

Még a német színház is mutat valami újat Bárkány Mária vendég művésznő játkában, ki daczára német rózsás ajkának, magyar földön pillantotta meg először a napot. S tekintve magasabb művészetét s ragyogó fekete gyémántjai gyújtó sugarát, egy cseppet sem csodálkoznám, ha magyar földön kerülne fokötő alá.

A sok premie mellett csak a roppant hőtömeg a régi, mely lassan elolvadva, ma-holnap kiszorítja a Dunát medréről. Régi az utcázkon elterülő sár, régi a posványokat tisztogató nép nyomora, kiket böles belátással kirendelt a magas előljáróság, hogy ingyen isszadjon kora reggeltől késő estig. A szegény munkás kapott az alkalmon, hogy néhány krajczárt szerezhesen otthon talán fázva éhező családjának. Dolgozott verítéket jizzadva s mikor munkabértét kérte, karhatalommal ütték el a magas előljáróság ajtajából. Mért, mert szegény, tehát nincs igaza — s ha azt hiszi, hogy van, menjen panasza oda, a hol meghallgatják — de hova. Ez az a kép, mely a főváros oly nagy fénye mellett, mint árnyékot huzódik, mert míg a kivilágított termekben ezreket költenek, addig talán ugyanazon épület kapujában félig megfagyott, éhségtől összeesett szegény koldus vivódik a halállal.

De félre vedd fekete kép, könnyet esalt szemembe gyászos keretted s e könyvtehetetlen szívből eredve — elhomályosítja szemem előtt a fényt, melynek egyes részein a szegény halál sohaja képezi a csil-lárokat. Lukácsi István.

Egy kitűnő szer. Pancsova (Magyarország).
Tisztelt uram! Önnek svájci labdacait egy ideig használtam aranyeres bajaim ellen s már is hálás elismerésem s köszönetemet fejezem ki, mert azok használatára évekig gyötört fájdalmaitól megszabadított. Teljes tisztelettel B. Milankovics.

Mindig meg kell győződni, hogy a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacainak mindenik dobozán (egy doboz ára 70 kr a gyógyszerárakban) rajta van-e ezéjegyül: a fehér kereszt vör's mezőben s Brandt R. névalírása, — minden másfajta csomag elutasítandó

4750. 1885. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysághi kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grellnet György végrehajtatonak **Gregán szül. Polyák Zsuzsanna** mint végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járulékaik kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysághi kir. törvényszék területén levő Élesfalu község határában fekvő, az élesfalusi 54. sz. tjkvben Polyák András, Polyák Pál, Polyák Zsuzsanna, Polyák Mária és Polyák Katalin közös tulajdonánál felvett következő egész ingatlanokra: a) a 143. hrsz. a. szántóföldre 52 frt; b) 202. hrsz. a. szántóföldre 101 frt; c) 467. hrsz. a. szántóföldre 95 frt; d) 450. hrsz. a. szőlő- és prés-házra 80 frt; továbbá a + 569. hrsz. a. szántóföldnek Polyák Zsuzsannát illető 1/3 egy ötöd részére 76 frt 80 kr; továbbá az élesfalusi 176. sz. tjkvben I. 1—19. sorsz. a. fentvezettek és Polyák András örök-hagyó, ugy öreg Kuterla János közsös tulajdonánál felvett erdő- és legelőbeli illetmény mint tartozékának Polyák Zsuzsannát illető 1/30-ed (egykilenczvened) részére 8 frt 84 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi **április hó 12-ik** napján délelőtt 10 órákor Élesfaluban a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Ipolysághon, 1885. évi szeptember hó 7-én.

Szokoly Sándor,
tkvvezető.

Árverési hirdetmény.

Alulírt lévai királyi közjegyző közhírré teszi, hogy a **Neumann Manó** lévai vagyons-bukott kereskedő csődvagyonához tartozó fűszer- és gyarmatarúk, különféle vegyes bolti cikkek, bolti állványok, áruasztalok és szobabutorokból álló, összesen 4432 frt 46 kr becsértékű ingóságok az aranyos-ma-róthi kir. törvényszéknek mint csődbíró-sá-g-nak 1885. évi 5266. számú végzése folytán, Léván Neuman Manónak a nagypiaczon birt-üzleti helyiségében megtartandó, ez évi **február hó 18-ik** napján reggeli 9 órákor kezdődő és a következő napokon folyta-tandó nyilvános árverésen azonnali kész-pénzfizetés mellett becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Léván, 1886. január 24.

Belcsák László
kir. közjegyző.

10 darab sertéskan és 80 darab ártány

mezőhegyesi fajból, a Léva ura-dalmi löki gazdaságban eladó. Bővebb értesítést szerezhetni Léván az uradalmi főbérnökség központi irodájában.

Kiadó lakház.

Egy jó karban lévő ház, kert-tel — a Casino-utca 263. sz., **Fogel Adolf**-féle ház, Levatic G. ur mellett, április 1-étől bérbe kiadó. Bővebbet Fogel Adolf urnál Léván. 1886.

ÁLLATNYILVÁNTARTÁSI NYOMTATVÁNYOK
magyar, német és tót nyelven.

Az állami állategészségügyi hatóság utasítása szerint kiállitva alul-írott nyomtatvány-raktárban a következő mérsékelt árak mellett kaphatók:

- 1. Lójárati jegyzőkönyv 100 iv 1 frt 60 kr, kötve 2 frt.
- 2. Szarvasmarhajjárati jegyzőkönyv 100 iv 1 frt 60 kr, kötve 2 frt.
- 3. Sertésjárati jegyzőkönyv 100 iv 1 frt 60 kr, kötve 2 frt.
- 4. Vásári jegyzőkönyv (nagy iven) 100 iv 2 frt, kötve 2 frt 60 kr.
- 5. Vágólajstrom (az 1874. évi XX. törvényezikkhez 100 iv 80 kr, kötve 1 frt 20 kr.

Raktáron vannak e mellett bármely közigazgatási, egyházi, tanügyi és birói nyomtatványok.

Árjegyzék, esetleg költségvetés, kívánatra bérmentve küldetik.

Vidéki megrendelések postafordultával teljesítetnek.

Léván, 1886. január hó 9-én.

Kiváló tisztelettel,

NYITRAI ÉS TÁRSA,
nyomtatványraktára,
papirkereskedése és könyvnyomdája.

Dr. POPP
illatos orvosi
n ö v é n y s z a p p a n a
vegytanilag analysálva és Európa gyógyszerési és orvosi karának számos jelesei által elismerve, mint legkitűnőbb és legjobb hatású a bőrré nézve, 18 év óta a legsikeresebb eredményt mutat fel a bőr-kiütések minden neme, kiváltképen a bőrvizketeg, borszenny, ötvár, fejhámlás, fagy-daganat, láb-izzadás és rüh ellen.
Ára 30 kr.
Dr. Popp J. G. urnak, Bécs, I. kerület, Bognergasse Nr. 2.
Miatán én egy kiütést, melyet 6 éven át hordtam, hasztalan gyógykezeltettem 4 orvos ál-tal, végül az ön szappanához fordultam, melyet igen jónak találtam, s nem tudok eléggé hálás lenni irányában.
Én egyenesen önhöz fordulok, mivel a gyógyszerértérből többfelét kaptam, oly módon becsó-magolva, mint az öné, de én azt hiszem, meg van hamisítva; az én kedves szép sötétszürke szap-panomat csak öntől remélem megkapni.
Kérem a mellettek összegért **gyógyhatású szappanából** küldeni.
Tisztelettel
Franz Amalie, Prerau (Mähren).
Kapható: Léván: Boleman János és Medveczky Sándor gyógyszerárában, Bábban: Zsilky Ignác gyógyszerárában, Selmecezen: Margatsy János és Sztankay Ferencz gyógyszerárában, Uj-bányán: Vitkovits János gyógyszerárában, Nyitrán: Kovács József és Tombor K. gyógyszerárában, Balassa-Gyarmaton: Feistl József és Havas Gyula gyógyszerárában.

A legjobb és legszebb
HARMONIKA
és mindenféle
HAGSZEREK
egyedül kaphatók:
Joh. N. TRIMMEL
BÉCS
VII. Kaiserstasse 74.
Árjegyzék harmonikákról és más hangszerekről ingyen és bérmentve küldetnek.

Colporteur-ök kerestetnek. Ajánlatokat ezimel közvetit Annoncen. Exped. v. Heimr. Schalek, Wien.
Sok ezer
azok száma, a kik a „Betegbarát” című röpirat áttekintése után és annak út-mutatása nyomán egyszerű háziszerek-kei önmagukat gyógyították ki. Ennél-fogva bármilyen betegnek, akár milyen bajban szenved is, sem kellene elmu-lasztani a kérdéses könyvecskét Richter kiadó-intézetétől Lipcseből meghozatni. Egy levelezőlapon való egyszerű meg-rendelésre ingyen küldetik meg.

Singerstr. 15. **PSEHOPFER J.-féle** gyógyszer-tára
zum goldene Reichsapfel. Bécsben.
Vértisztító labdacok ez előtt egyetemes labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakaesabb esetekben melegekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok számtalanszor és a legrovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacossal 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentelen utánvét melletti küldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek intezői hálat mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. Aki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.
A sok köszöntő-iratból közlünk néhányat:
Leogang, 1883. május 13. Tisztelt uram! Píulái valóban csodálatosak, nem olyanok, mint sok oly más földicsért szer, hanem minden baj-ban lehetőleg segítenek. A husvétkor megrendelt píulákból a legtöbbet barátaim és ismerőseim között osztottam el és mindnyájukon segítettek; kóros egyének különböző bajokkal és hibákkal általuk, ha nem is teljes egészségüket, de jelen-tékeny javulást nyertek s azokat tovább hasz-nálni szándékoznak. Kérem tehát nekem újlag öt csomagot küldeni. Tölem és mindazoktól, kik szerencsések valának, píulái által egészségünkét visszanyerhetni, legforróbb köszönetünket.
Deutinger Márton.
Béga-Szentgyörgy, 1882. febr. 16. T. uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet, píuláért, miután Isten segítségével nóm, ki már évek óta misererében szenvedett, a vértisztító píulák által abból kigyógyított, s habár még most is szed még azokból, egészsége már any-nyira helyre van állitva, hogy fiatal frissességgel minden munkáját végezheti. E köszönő-iratomat
Fagybalszam, Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint leg-biztosabb szer elismerve. 1 kösöggel 40 kr.
Élet-eszencia (prágai csöppek); megromlott gyomor, rosz emésztés és mindennemű altesti bántalom ellen kitűnő háziszér 1 üvegesével 20 kr.
Keskeny-utifűszörp. általánosán ismert jeles háziszér hurutos rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy palackkal 50 kr.
Amerikai köszvény-kenőcs legjobb háziszér minden köszvényes és csúszos baj ellen. 1 frt 20 kr.
Tannochinin kenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer
Mindennemű hasonszervi gyógyszer folyton készletben. Az itt felsorolt készítményeken kívül még a birodalom valamennyi lapjaiban hirdett bel- és kül-földgyógyszer-különlegességek készletben vannak, u. m.
Chinai toilette-szappan, 1 darab 70 kr.
Por a lábizzadás ellen, 1 doboz 50 kr.
Pâte pectorale Georgé-től, a legjelesebb és legkellemesebb szerek egyike elnyálkásodás, köhögés, rekedtség, hurut ellen. 1 doboz 50 kr.
Alpsi növény-likör Bernhár O V.-től 1 palack-ka 1.60. félpalackkal 1.40.
Szem-esszencia dr. Romershaudentól. 1 palack-ka 2.50. fél palackkal 1.50.
Köszvény-folyadék Kwizdatól. 1 p. 1 frt
Sósberszész. 1 palackkal 60 krajear.
stb. s minden netán raktáron nem levő cikkek kívánatra pontosan és olcsón beszerzetnek.
Szállítás postán 5 frton alul tétéleknél csak az összegnek postautalvnyival való előzetes beküldése mellett; nagyobb összegeknél utánvét mellett is.
A főnebbi különlegesség legújabbje kapható Budapesten is, Török József gyógyszerárában.

valamennyi szenvedő érdekében kérem fölhasz-nálni, s kérem egyuttal, küldjön 2 csomag píulá-t és 2 drb chinai szappant. Kiv. tisztelettel lekötélezette
Novák György, főkértész.

Tek. ur! Előre boesátva azt, miszerint való-színűleg valamennyi gyógyszer hasonló jó-sággal bír az ön **híres balszamával,** mely családom-ban több idült fagydagunk gyorsan véget vetett, dacára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak. elhatároztam maga-mat az ön vértisztító labdacaihoz folyamodni, hogy ezen apró golyóbsok segítségével megostro-moljam sok évi aranyeres bántalmamat. Egy-átalában nem restem önnek bevallani miszerint régi bajom 4 heti használat után egész tökéle-tesen megszűnt s én ezen labdacokat ismerőseim körében a legbüszöbben ajánlom. Az ellen nincs semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, jóllehet névalírás nélkül nyilvánosság elé öhajítja boesá-tani, Mély t. Bécs, 1881. febr. 20.
C. V. T.

között orvosok által legjobbnak elismerve. Egy elegansan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Egyetemes tapasz Steudel tanártól, ütés és vágás által ejtett sebekre, mindennemű gyomor-daganatokra régi, i lönk, fölfakadó lábdaganatok-nál sebes és gúlat női mellnél és egyéb ha-szonló bajoknál jelesnek bizonyulva. 1 kösög 50 krajear.

Egyetemes tisztító só Bullrich A. W.-től. Ki-tűnő háziszér a rosz emésztés, mind. követke-zményei, u. m. fűfájás, szédülés, gyomorgörös, gyomorphév, aranyeres bántalmak, székrekedés stb. ellen. 1 csomaggal 1 frt.

Schaumann gyomorsója. 1 doboz 75 kr.

Kutya-píulák. doboz 30 kr.

Tourista-tapasz, 1 tekeres 60 kr.

Francia különlegességekből:

Pepsin-bor Chassaing-től. 1 pal. fr: 2.25

Szűrt china-bor Henri Ossiantól. 1 palackkal 2 frt.

China-bor vassal. 1 palackkal 2 frt 50 kr.

Pauliua-por Fournier-től. 1 doboz 2 frt 50 kr, fél doboz 1 frt 50 kr.

stb. s minden netán raktáron nem levő cikkek kívánatra pontosan és olcsón beszerzetnek.